

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

419. Quis honor, & quæ servitia debeantur Coadiutori maximè Episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

triennium respectu regulæ de trienniali, etsi interea factus non sit locus successioni, & nullatenus aliàs, illo anno aut triennio non transacto, juvetur annuali aut trienniali possessione prædecessoris seu ipsius Coadjuti. *Garc. loc. cit. Gonz. ad regul. 8. gl. 5. §. 9. num. 118. citantes Rotam in Plecent. Decanatus. 21. Ian. 1597.*

Quæstio 417. An in ecclesiis, in quibus habens dignitatem non præsidet in choro, nec habet sedem & vocem in Capitulo, nisi sit simul Canonicus (in quo casu tam in choro præsidet quàm in Capitulo, habet sedem, & vocem secundum antiquitatem dignitatis suæ) talis dignitatis Coadjutor, qui est simul Canonicus proprietarius, præsideat & habeat sedem, iuxta antiquitatem dignitatis dictæ, si deseruiat ut talis.

1. **R**espondet affirmativè *Garcias. p. 4. c. 5. n. 112.* ed quòd ex una parte Coadjutor dignitatis ut talis serviens habeat dignitatis illius præminentias, & cum ex altera parte ipse sit Canonicus, habere jam debeat præminentias competentes habentibus dignitatem unà cum Canonicatu: adeoque nec obstat, quòd ipse Coadjutor, utpote carens Canonicatu istam præminentiam non habeat; quia is ab ea habenda impeditur solum ex defectu Canonicatus.

2. Verumtamen *Castropal. tract. 13. d. 1. p. 10. num. 25.* contrarium censet probabilius; nempe talem Coadjutorem, etsi ratione Canonicatus habeat sedem in choro, & vocem in Capitulo, non habere sedem præminentem, neque posse præsidere, sicut hanc haberet & præsidere posset ejus Coadjutor, si esset simul Canonicus. Rationem dat, quòd licet Coadjutor serviat nomine Ecclesiæ, & vi potestatis non à Coadjuto, sed à Papa accipit; quia tamen servit loco Coadjuti, & vices illius gerit, & Coadjutus præsidere nequeat, aut habere sedem præminentem, id quoque nequit Coadjutor, etsi Canonicus. Ad hæc Coadjutori competunt privilegia, exemptiones, præminentia & prærogativa, quæ competunt Coadjuto ratione Dignitatis, & non alia; sed Coadjuto ratione dignitatis non competunt habere sedem in choro &c. ergo. Ad instantiam verò illam in contrarium, quòd nimirum Coadjutor in sacris constitutus Coadjuti non constituitur in sacris possit habere vocem in Capitulo, & talis Coadjutus eam non habeat, respondet, hanc dando disparitatem; quòd habere sedem præminentem & vocem in Capitulo in præsentem casu non competat dignitati utrunque, sed dignitati habenti annexum Canonicatum: ergo ratione hujus dignitatis non competit illa præminentia; Coadjutus verò ille ratione Canonicatus sui poterat habere suffragium, removeatur tamen à ferendo suffragio; quia ordinatus non est: Coadjutor verò illius, cum sit ordinatus, nulla est causa eum removendi. Verùm non satis assequor dictam disparitatem; par enim modo dici potest; habere vocem in Capitulo non competit Canonico utrunque, sed habenti simul Ordinem sacrum; & sicuti Canonicatus ille Dignitati annexus est conditio, sine qua non competit sedes præminentialis in choro dignitari; sic etiam Ordo sacer est conditio, sine qua non potest Canonicus habere vocem in Capitulo.

Quæstio 418. An habens dignitatem, ratione cuius dare potest vocem in Capitulo, facilius Coadjutor Canonici; & e contra Canonicus factus Coadjutor talis dignitatis habeat vocem duplicem in Capitulo.

1. **R**espondet primò *Castrop. loc. cit. num. 36.* quòd si habens dignitatem & Canonicatum simul habeat duplicem vocem (ut tradit *Garc. p. 11. c. 5. num. 211. citatis Cardin. in eum olim. de re iudicata. num. 4. Abb. in idem c. 2. Felin. num. 1. & 2. Covar. l. 3. var. c. 13. num. 6. Hojed. de incompat. c. 12. num. 15. & 16. Azor. instit. mor. p. 2. l. 3. c. 11. g. 19. & tradit ipse Castrop. loc. cit. n. 37. de iure competere tali habere duplicem vocem, posito, quòd dignitati competat habere vocem in Capitulo) dubium non esse, Coadjutori talis dignitatis duplicem competere vocem. Quòd verum est, si sit Coadjutor in utroque, sive tam respectu Canonicatus quàm dignitatis.*

2. Dum verò consuetudo haberet contrarium, nimirum habentem dignitatem & simul Canonicatum in proprietate non habere nisi unam vocem in Capitulo, ei, qui haberet dignitatem in proprietate, & Canonicatum in Coadjutoria, & e contra, competere duplicem vocem in Capitulo, negat *Garcias* apud *Castropal.* vitiosè illum citantem; ed quòd Coadjutor non debeat esse melioris conditionis, & plus posse quàm Coadjutus. E contra affirmat *Castropal. cir. num. 37.* præcisingendo à consuetudine in contrarium; ed quòd, quòd proprietarius dignitatis, & Canonicatus non habeat nisi unam vocem, id non sit ex iure (ex quo aliàs duplicem debebat habere vocem, ut dictum *num. præced.*) sed ex consuetudine; adeoque illa, nisi sit præscripta ad Coadjutorem extendi non debeat; cum sit juri contraria. Ad hæc sicut Coadjutor dignitatis, & Canonicatus existentium in diversis personis habet duplicem vocem; quia aliàs non repræsentat diversas Coadjutorias, etiam qui habet dignitatem in proprietate, & Canonicatum in Coadjutoria, & quòd, si Coadjutus ille vellet, posset per se dare vocem in Capitulo, non obstante, quòd Coadjutor illius daret suam ratione dignitatis, quam habet in proprietate. Item Coadjutus posset vices suas in ferendo suffragio delegare alteri, quin per hoc impediatur Coadjutor ratione Dignitatis suæ dare vocem; jam verò illius vices commissas sibi habet Coadjutor à Papa in concessione Coadjutoria; ergo nil obstat, quin ut vices gerens Coadjuti det vocem, & altera det nomine proprio ratione dignitatis suæ.

Quæstio 419. Quis honor & quæ servitia debeantur Coadjutori, maxime Episcopi.

1. **R**esp. primò: si Coadjutoria sit data dignitati episcopali, saltè ex decencia absente Coadjuto debetur servitium Coadjutori uti ipsi Prælato, nec citra violationem urbani respectus ipsi venient aut exeunti denegari potest comitarus. *Remouch. c. 15. n. 5. citans Barbof. ad Trid. sess. 25. c. 7. n. 43. & seq. ita quoque Barbof. iur. eccl. l. 3. c. 10. num. 42. refert, respondisse S. Congreg. Rituum in hæc verba: maxime decere, ut Canonici prædeant obviam Coadjutori Episcopo ad ecclesiam pontificaliter accedenti ad ostium ecclesiæ, eumque discedentem ad idem ostium deducere; imò valde commendandum, si nonnulli Canonici officii & urbanitatis gratiâ ad ipsius Coadjutoris ædes accederent. Item num. 39. hæc habet Barbof. censuisse eandem Congregationem,*

Canonicos esse compellendos, ut Coadjutori Episcopo, seu qui est Episcopus, solenniter celebranti & pontificalia exercenti semper assistant; alioquin indecorum videri, si Episcopus sine Canonicorum assistentia celebraret &c. & n. 46. decere, ut Coadjutor Episcopus confessionem faciat cum sacerdote solenniter celebrante, & ut idem quoque in fine Missæ benedicat.

2. Resp. secundò: Coadjutori Canonici tenentur inservire & ministrare Canonici in omnibus functionibus canonicalibus, prout tenentur inservire Canonico Coadjuto. Barbof. de Canon. & Dign. c. 29. n. 54. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 33. juxta Declarat. S. Congreg. Rituum in Casalensi. 17. Jan. 1609.

Questio 420. Vtrum Capitulum possit Coadjutori limitare suam potestatem, auctoritatem, præminentiam, concessas in literis apostolicis.

R. Esp. negativè: uti nec potest illum non admittere ad servitium ecclesiæ. Ventrigl. loc. cit. citans Garciam.

Questio 421. An, & qualiter Coadjutor lucratur fructus beneficii aut Dignitatis?

1. R. Esp. primò: Coadjutor non potest consequi fructus ex beneficio Coadjuti. Barbof. lit. Eccl. l. 3. c. 10. n. 56. citans Navar. conf. 2. n. 3. de Cler. agror. Saraviam de juris. adjunct. q. 29. n. 26. Rotam decis. 285. l. 3. p. 3. divers. Sed reditus beneficii, quos lucratur Coadjutor, cedere debent Coadjuto. Remouch. c. 16. n. 1. & c. 14. n. 2. citans Barbof. ad Trident.

2. Resp. secundò: Coadjutor dignitatis habentis sibi annexam (intelligendum videtur stabiliter) præbendam, lucratur quoque (intellige Coadjuto) fructus præbendæ. Et in hoc casu verum est, quod lucrificat omnia Coadjutor in absentia Coadjuti, quæ is lucrificat residendo. Si verò præbenda hæc & nunchabita simul à constituto in Dignitate non est sic annexa, Coadjutor datus dignitati non lucratur nisi fructus competentes Coadjuto ratione dignitatis. Remouch. c. 16. n. 2.

3. Resp. tertio: Coadjutor Canonicus dignitatis per residentiam in qualitate Coadjutoris, si ve dum volente Coadjuto, vel necessitate ecclesiæ ita exigente administrat & residet, & illi honor ut Coadjutori deferretur, lucratur fructus dignitatis Coadjuto; non tamen potest lucrari simul sibi fructus præbendæ suæ juxta Remouch. loc. cit. num. 3. contrarium expressè tenente Castropal. tract. 13. d. 1. p. 10. num. 26, ubi: certum est Canonicum Coadjutorem Dignitatis sedentem in sede dignitatis lucrari fructus non solum dignitatis, sed etiam Canonicatus (intellige, hos sibi, illos Coadjuto) quia sedens in altiore loco dici potest inferiori assistere; secus verò (nempe non lucratur fructus Dignitatis, sed solum Canonicatus sui) si in loco Canonicatus sederet; quia tunc dici non potest ut dignitas inservire. De cætero quomodo teneatur Coadjutus de proventibus beneficii providere de congrua Coadjutori, dicitur paulò post, ubi de alimentis Coadjutoris.

* *

Questio 422. An, & qualiter Coadjutor lucratur distributiones?

1. R. Esp. Respond. Coadjutor lucratur distributiones quotidianas absente Coadjuto, sed non nisi in utilitatem Coadjuti. Fagn. in c. nulla. de concess. præb. n. 65. citans Navar. conf. 2. n. 3. de Cler. agror. Remouch. c. 14. Barbof. jur. eccl. l. 3. c. 10. num. 57. citans Trullench. in Decalog. l. 1. c. 8. dub. 6. n. 3. Congregat. Rit. in Columbriens. 16. Sept. 1606. Garc. de benef. p. 4. c. 5. n. 54. ubi, quòd omnia & singula, fructus, & reditus, proventus, jura, obventiones, distributiones quotidianas, & alia emolumenta quæcunque, etiam anniversaria, manualia & alia quomodolibet nuncupata in quibusvis rebus consistentia, quæ per ipsum principalem, si personaliter divinis officiis tam diurnis, quàm nocturnis interest, lucrificari, & percipi possint in omnibus, & per omnia pro eo lucrari & percipere liberè valeat Coadjutor.

2. In casibus autem, in quibus Coadjutus, si præsens esset, & inserviret, non lucraretur distributiones; v.g. excommunicato Coadjuto, Coadjutus quoque nec sibi nec Coadjuto eas lucrabitur. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. & 43. Garc. p. 4. c. 5. n. 86. Castropal. tract. 13. d. 1. p. 10. n. 16. Pignat. tom. 4. Consult. 185. n. 40. Gonz. gl. 5. §. 9. n. 125. citans gl. in c. 1. de off. Vicar. v. ipsius. Uti hoc ipsum ex tenore Coadjutoria probatur, dum dicitur, quòd possit Coadjutor interesse ac servire, ac lucrari perinde ac possit ipsemet proprietarius, si præsens fuisset; proprietarius autem excommunicatus quamvis præsens esset, lucrari non posset (excommunicatus enim nec fructus beneficii, nec distributiones durante excommunicatione lucratur, juxta c. pastoralis. de sent. excomm. & ibi DD. Gonz. loc. cit. n. 123. Jergo neq; Coadjutor, qui non laborat pro se, sed pro ipso Coadjuto. Gonz. n. 128.

3. Quòd si tamen Coadjutori esset ex fructibus aut distributionibus assignata congrua, usque ad illam lucrari posset, etiam si Coadjutus excommunicatus; quia tunc non lucraretur Coadjuto inhabili, sed sibi ipsi, cui defectus Coadjuti non debet nocere. Barbof. de Can. & Dignit. c. 29. n. 46. & ex eo Ventrigl. loc. cit. n. 43. Garc. loc. cit. n. 85. Castrop. loc. cit. Qualiter verò nihilominus teneatur inservire Coadjutor, etiam si Coadjuto ob ejus incapacitatem nihil lucratur, dictum est cap. præced. ubi etiam, qualiter Coadjutor infirmus, vel alio justo impedimento decentus habeatur pro præsentem, & lucratur distributiones; non tamen ratione studiorum aut doctioris absens.

Questio 423. Coadjutori an, à quo, & unde subministranda alimenta?

1. R. Esp. ad primum: Debetur Coadjutori, dum deservit, congrua sustentatio; qui enim altari deservit, de altari debet vivere. Castropal. tract. 13. d. 1. p. 10. num. 47. Gonz. gl. 5. §. 9. n. 33. Tondur. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 13. n. 24. Tusch. lit. G. concl. 402. num. 10. Barbof. juris eccl. l. 3. c. 10. n. 26. Fagn. in c. nulla. de concess. præb. n. 64. Loquitur autè expressè de Coadjutore temporali. Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 18. ubi: utcumq; sit Coadjutor, si ve datus à Papa cum futura successione, si ve ab Episcopo ad tempus, debet illi præstari competentis salarium, & portio ex fructibus beneficii Coadjuti pro ejus sufficiente victu.

2. Limitatur hoc ipsum primò: nisi Coadjutor ipse cesserit huic stipendio (ut communiter Coadjutores illi cedere solent contenti futura